

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek

PROGRAM RADA ZA 2023. GODINU

01/12/2022

Izvršna direktorica:
Natalija Havelka

Program rada Centra za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek za 2023. godinu

Za razdoblje od 01. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine planiramo provođenje sljedećih aktivnosti:

- Provedba projekta „Besplatna pravna pomoć za građane Osječko-baranjske županije“ koji se financira sredstvima Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske, te praćenje provedbe Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći i Zakona o suzbijanju diskriminacije. Svrha projekta je građanima slabijeg imovnog stanja omogućiti pristup besplatnoj pravnoj pomoći (primarna) u svrhu djelotvornog ostvarenja pravne zaštite; Poboljšanje uravnotežene teritorijalne dostupnosti i osiguranje pružanja primarne pravne pomoći osjetljivim društvenim skupinama na tri lokacije u OBŽ - Osijek, Beli Manastir i Darda. Realizacija ovog cilja podrazumijeva pružanje primarne pravne pomoći koja obuhvaća: opću pravnu informaciju; pravni savjet; sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima, Europskim sudom za ljudska prava i međunarodnim organizacijama; zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima i pravnu pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora.
- Provedba projekta „Dostojanstveno starenje“ koji se financira sredstvima Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Cilj projekta je kroz organiziranje dnevnih aktivnosti koje su prilagođene potrebama i interesima starijih osoba na području Grada Belog Manastira, informiranjem o njihovim pravima i prevencijom zlouporabe ugovora o dosmrtnom/doživotnom uzdržavanju smanjiti socijalnu isključenosti starijih osoba.

- Provedba projekta „Javni dijalog o sudbini ubijenih i nestalih: mi pamtimo – a vi?“ financiranog sredstvima Fonda za aktivno građanstvo. Glavni je cilj projekta ojačati civilno društvo i ranjive skupine u procesu humanizacije odnosa prema žrtvama rata i kršenja ljudskih prava bez obzira na njihovu nacionalnu, etničku ili političku pripadnost kroz stvaranje snažnije društvene i političke podrške za učinkovito traganje za nestalima, priznanje prava obitelji ubijenih i drugih civilnih žrtava te procesiranje ratnih zločina. Projekt se provoditi u razdoblju od 36 mjeseci, počevši od 01.01.2021. godine. Nositelj projekta je Documenta-Centar za suočavanje s prošlošću; Tijekom trogodišnjeg razdoblja nastojat će se kroz ojačano aktivno građanstvo pružiti kvalitetniji i humaniji pristup problemima žrtava rata i praksi kulture sjećanja u Hrvatskoj, kroz niz različitih aktivnosti koje uključuju podršku žrtvama i preživjelima (ispunjavanje upitnika o žrtvi, pisanje studija slučaja i sl.), podršku učinkovitijem procesuiranju ratnih zločina (praćenje suđenja, suradnja s odvjetničkim timovima, itd.), javna zagovaranja prava civilnih žrtava rata

sastanci s pravosudnim institucijama, pisanje komentara o prijedlozima zakona i dr.), kvalitetniju nastavu povijesti i osnaživanje mladih za suočavanje s prošlošću (radionice o bilježenju lokalnih povijesti, mentorska podrška i sl.) te snažno javno zagovaranje u obliku crowdfunding i drugih manjih zagovaračkih kampanja.

- Obilježavanje i dodjela Nagrade za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava „Krunoslav Sukić“ i Priznanja; 2023. godine obilježavamo 15 godišnjicu utemeljenja Nagrade. Tijekom godina Nagrada i svečanost dodjele postali su prepoznatljivo mjesto okupljanja, proslave i ohrabrenja.
- Provedba projekta Learn, Engage, Act: Digital Tools to Prevent and Counter Hate Speech Online financiran sredstvima CERV Programme. Projekt se bavi potrebom za jačanjem kritičkog mišljenja i vještina digitalne i medijske pismenosti kod mladih, što je uzročno povezano s niskom razinom prijavljivanja i normalizacije govora mržnje na internetu. Projekt će osnažiti mlade, nastavnike, medije i aktiviste na društvenim mrežama u 7 zemalja (Austrija, Bugarska, Cipar, Hrvatska, Italija, Grčka, Rumunjska) da postanu nositelji promjena obučavajući ih da prepoznaju diskurse mržnje i temeljne oblike netolerancije, predrasuda i diskriminacije, koristeći pristup temeljen na pravima, pružajući im inovativne alate za

klasificiranje, dekodiranje i suzbijanje online govora mržnje, te otvarajući prostor za raspravu o online govoru mržnje, promičući stavove i ponašanje koji poštuju ljudska prava i vrijednosti. Projekt uključuje empirijsko istraživanje, zajedničko stvaranje online alata, osobnu i online obuku i aktivnosti potrebne da šira javnost bude upoznata s projektom i njegovom provedbom. Ciljane skupine su mladi od 14-19 godina, edukatori, novinari, aktivisti na društvenim mrežama, b/vlogeri; civilno društvo, pružatelji internetskih usluga. Putem online alata za samoprocjenu izradit ćemo ontologije govora mržnje, koje će se koristiti za razvoj i testiranje interaktivne online igre, Hate Out! s resursima na 7 jezika za prepoznavanje i suzbijanje online govora mržnje. Partneri će pokrenuti niz događaja (LEAD-Online Talks) i online kreativnu kampanju za jačanje svijesti o jezivim učincima govora mržnje u društvu.

- Provedba projekta „cooPeration for achieving third country nationaLs' financial independence thrOUgh financial liTeracy tOols and entrepreunerShip bootcamps / PLOUTOS“ koji je financiran sredstvima Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF). Cilj projekta PLOUTOS je edukacija i stručno usavršavanje državljana trećih zemalja (dalje u tekstu: DTZ) radi postizanja potpune financijske pismenosti i razumijevanja poslovnog jezika kao i njihove involviranosti, umrežavanja i u konačnici integracije bez poteškoća.

Fokus je stavljen na omogućavanje pristupa izvorima financiranja, kroz tečajeve jezika, kontinuirane edukacije o financijskoj pismenosti i poduzetništvu te inovativne skupine alata posebno osmišljene za obuku istih radi poticanja digitalne tranzicije. Hvale vrijedan je to projekt koji teži uključivanju migranata u naše društvo i na tržište rada, uspostavljanju podrške, povezanosti i međusobnog razumijevanja kako između DTZ-a tako i DTZ-a i zajednica domaćina te razbijanju međusobnih strahova i potencijalnih predrasuda.

- Provedba projekta „Arguing at school“ Psychopedagogical Methods to help children (2-18) learn from arguing, Erasmus + KA220-SCH. Cilj projekta je otvoriti transnacionalnu raspravu na temu svađa i sukoba među vršnjacima, s naglaskom na dječake, djevojčice i tinejdžere od 2 do 18 godina, u kontekstu njihovog životnog iskustva u školi. Projekt se provodi u partnerstvu sa FONDATION DES REGIONS EUROPEENNES POUR LA RECHERCHE EN EDUCATION, ET ENFORMATION Belgium, ISTITUTO INTERNAZIONALE DI DIRITTO UMANITARIO Italy, Fondazione Intro Italy, Osnovna škola Ivana Gorana Kovačica Vrbovsko Croatia, Innovate4Future - Centrul pentru Solutii Educationale Avansate Romania, Colegiul National Sfantul Sava Romania, Relationships are Forever Foundation Malta, Maria Regina College Naxxar Induction Hub Malta.

- Provedba projekta „Uključi me lokalno“ koji se financira sredstvima Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Nositelj projekta je Centar za mirovne studije, partner je Centar za mir Osijek. Projekt je u prioritetnom području 2: programi usmjereni pružanju podrške u integraciji u zajednicu osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom. Aktivnosti projekta su uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u život lokalne zajednice i sudjelovanje pripadnika lokalne zajednice u aktivnostima s osobama pod međunarodnom zaštitom te pružanje podrške i priprema osoba pod međunarodnom zaštitom za odgovoran odnos prema životu i radu u novoj sredini. Također su projektom obuhvaćene aktivnosti usmjerene zagovaranju prava, suzbijanju predrasuda i interkulturalnom razumijevanju.
- Provedba projekta „Novi početak - sektorske inovacije za proaktivno, progresivno i utjecajno civilno društvo za zaštitu i promociju ljudskih prava“ koji se financira sredstvima ACF. Projekt ćemo provesti sa partnerima Kuća ljudskih prava, Centar za mirovne studije, Inicijativom mladih za ljudska prava. Projekt je usmjeren na uspostavu održivih i inovativnih modela za učinkovitu zaštitu i promociju ljudskih prava kroz institucionalno i pravno zagovaranje, podršku žrtvama kršenja ljudskih prava te javnu komunikaciju i mobilizaciju građana. Cilj mu je povećati društveni i politički utjecaj organizacija za ljudska prava kao odgovor na srozavanje standarda ljudskih prava u Hrvatskoj, sve težu socioekonomsku situaciju te inertnost institucija u iznalaženju

rights based rješenja za sve kompleksnije političke i socio-ekonomske izazove današnjice.

- Provedba projekta „Be Well and Green when Digital – BeWEEN“ koji se financira sredstvima Agencije za mobilnost i programe EU za Ključnu aktivnost 2 u području odgoja i općeg obrazovanja. BeWEEN će snažno utjecati na svijest u srednjim školama omogućavajući učiteljima i učenicima da zaštite sebe i okoliš od brojnih rizika pri korištenju internetskih alata i tehnoloških uređaja, od kojih se prepoznaju rizici za okoliš (emisije CO₂, potrošnja energije podatkovnih centara); zdravstveni rizici (tjelesno zdravlje, psihološka dobrobit). Cilj projekta je izgraditi kapacitete za zdravije i odgovornije korištenje digitalnih tehnologija i razviti stručne kompetencija iz toga područja kao i promovirati pametne navike kod učitelja i učenika. Prioritet je digitalna transformacija kroz razvoj digitalne spremnosti, otpornosti i kapaciteta, a rizici za koje želimo poduzeti akciju su zdravlje i okoliš kao i borba protiv klimatskih promjena. Postepeno ćemo graditi svijest u srednjim školama o spomenutim rizicima omogućavajući učiteljima i učenicima da zaštite sebe i okoliš od brojnih rizika pri korištenju internetskih alata i tehnoloških uređaja.
- Provedba projekta “Oснаžimo se za promjenu” Na lokalnoj razini Osječko-baranjske županije vidljiv je problem uključenosti u sustav obrazovanja djece romske nacionalne manjine koja su marginalizirana skupina i susreću se sa raznim poteškoćama koje su sada još i veće tijekom pandemije.

Projekt, u skladu s ciljevima poziva razvoja civilnog društva te jačanja kapaciteta OCDA aktivnih u lokalnim zajednicama za provedbu aktivnosti i rad u područjima socijalnog uključivanja i obrazovanja, pruža podršku i edukacije u navedenim područjima specifično za rad s ranjivom skupinom djecom, pripadnicima romske populacije. U sklopu projekta razvit će se digitalni alat za pomoć u učenju za romsku djecu i obučiti zaposlenike prijavitelja i partnera i volontere za korištenje tog alata.

- U rujnu 2022. godine prijavili smo Erasmus + projekt GRETA „European Green Deal for Youth Ambassadors“ s konzorcijem naših EU partnera: Kokkalis Foundation (Athens, Greece - nositelji); Tia Formazione (Bosa, Italy); Family & Childcare Center (Skopje, North Macedonia); Open Hub (Galati, Romania), Vilanova i la Geltrú (Spain), V4SDG (Hungary); projekt GRETA ponudit će mladim ljudima alate za postizanje pravedne, lokalne, zelene, ekonomski održive tranzicije putem digitalnih umjetničkih alata za kolaboraciju, izgradnju zajednice, sudjelovanje u demokratskim procedurama, opismenjavanje i zagovaranje.
- U rujnu smo prijavili projekt u partnerstvu s EU konzorcijem kojem je na čelu International Institute of Humanitarian Law na natječaj Erasmus + programa Alliance of Innovation s projektom naziva: Conflict Transformation Competences (Peace) for prosperity and resilience of Labour Market, akronima COMP4PEACE.

Projekt je usmjeren na identifikaciju ažuriranog i transformacijskog skupa mirovnih kompetencija koje bi služile kao referentni okvir za osobe koje se u svom profesionalnom životu moraju suočavati s čestim problemima upravljanja sukobima i transformacije. Kroz kritički pregled i usporedbu okvira ključnih kompetencija koji su već izrađeni na različitim razinama (lokalna, regionalna, nacionalna, europska i međunarodna) te kroz dubinsku analizu postojeće ponude samostalnog osposobljavanja i treninga, studijskih programa visokog i strukovnog obrazovanja koji su na neki način povezani s PCT kompetencijama, projekt ima za cilj poticanje uključivanja novih i inovativnih vještina i pristupa usmjerenih na poboljšanje mirovnih kompetencija koje učenici/studenti mogu primijeniti u praksi u svojim profesionalnim kontekstima. Projekt je po definiciji međusektorski (povezuje sektor obrazovanja i različite gospodarske sektore) i relevantan je za inovaciju obrazovanja i stručnog osposobljavanja. Odgovara na potrebu za pružanjem visokokvalitetnog i inovativnog obrazovanja i obuke u području PCT-a kao ključnog čimbenika za upravljanje promjenama i šire transformacije europskog tržišta rada i društva.

- U rujnu 2022. prijavili smo projekt „PROGRAM MIROTVORNA ŠKOLA“ koji se financira iz financijskih sredstava ACF Mali projekti. Projekt provodimo u partnerstvu sa Romskim resursnim centrom. Program (od 2015.g.) se nadograđuje na Priznanje MIROTVORNA ŠKOLA Centra za mir - Osijek.

Postupno razvija metodologiju i strukture kojim podržava i promovira školu kao zajednicu koja na temeljima mirotvorstva, kulture nenasilja, solidarnosti i suradnje potiče društvenu uključenost mladih – škola kao zajednica i škola u zajednici. Mirotvorstvo u obrazovnom kontekstu povezuje građanski odgoj sa stavovima, vrijednostima i umijećem nenasilnog djelovanja te daje zajednički okvir prevenciji nasilja, aktivnom građanstvu i kulturi solidarnosti i suradnje.

- Prijavili smo dva projekta za sređivanje naše arhivske građe koja nam je trenutno smještena u prostorijama Visokog evanđeoskog teološkog učilišta u Osijeku. Na poduhvat sređivanja svog arhivskog gradiva potaknuti smo nizom međunarodnih mirovnih aktivista, studenata političkih znanosti te istraživača koji su dolazili, i još uvijek dolaze, kako bi učili iz iskustva mirnog završetka rata i građenja mira iza ratu u Istočnoj Slavoniji. Odnosno potrebe vjerodostojnog, a javno dostupnog dokumentiranja.
- Učešće u radu Foruma mirotvornih škola;
- Sudjelovanje u radu članica u nekoliko nacionalnih i lokalnih radnih skupina i tijela:
  - Županijskog tima Osječko-baranjske županije za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji;
  - Radne skupine za praćenje govora mržnje;
  - Radne skupine za praćenje provedbe Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od

2017. do 2022;

- Radne skupine za izradu Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2027. godine
  - Upravnog odbora Platforme za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske CROSOL - neformalne Inicijative za poboljšanje sustava primarne pravne pomoći.
- Stručno usavršavanje zaposlenika;
  - Prijavljivanje na natječaje za organizacije civilnog društva iz EU fondova i nacionalnih programa; samostalni i s našim konzorcijem stranih partnera;
  - Obavljanje osnovne djelatnosti organizacije: trošak revizije, kupnja i održavanje računalne opreme i web stranice, režijske i uredske troškove, te održavanje službenog vozila.

Izvršna direktorica Centra za mir – Osijek
Natalija Havelka